

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177	Polletna naročnina L 800
PODUREDNIŠTVO: Trieste, Vico d. Rose, 7 - tel. 37603	Letna naročnina L 1.500
	Letna inozemstvo L 2.500
	Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

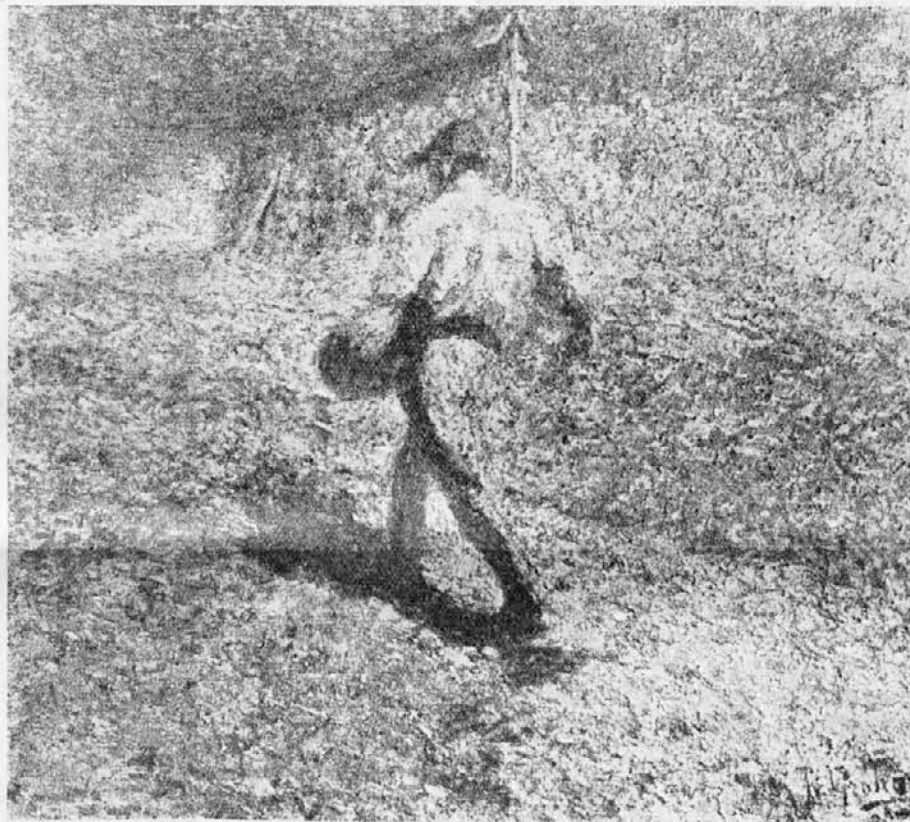
Leto XII. - Štev. 17 (586) Gorica - četrtek 28. aprila 1960 - Trst Posamezna številka L 30

Prvi maj - praznik krščanskih delavcev

Predolgo smo katoličani pustili v nemar svet dela in njegove težave. V skrbi za večno življenje smo pozabili, da se ljudje morajo zveličati tudi pri svojem vsakdanjem delu in ne samo v cerkvi in na svojih domovih. Tako se je zgodilo, da je svet dela po prizadevanju raznih ateističnih socialnih revolucionarjev zašel v njihove mreže in s tem tudi odpadel od Cerkve. To je posebno vidno v kontinentalni Evropi, dočim so na Angleškem, čeprav protestanti, socialno vprašanje začeli prej reševati in ga usmeriti ne v revolucijo in brezboštvo, temveč v zmerni socializem, ki ga poznamo pod imenom laburizem. Ta je v svoj socialni program sprejel tudi načela krščanske etike in pa demokracije. Zato je na Angleškem delavski stan politično strpen in demokratičen, versko pa pozitivno usmerjen. V stari Evropi pa moramo priznati, da so delavske množice ne samo versko odpadle in zatajile načela krščanske etike, temveč so tudi sprejele načelo diktature proletariata, kar pomeni smrt državljanske svobode, kot smo zadnjič poudarili v uvodniku. Delavstvo si je z diktaturo komunističnih partij ustvarilo stanje podobno srednjeveškemu tlačanstvu. To tlačanstvo je sicer v nekaterih stvarih različno od fevdalnega, ker so proizvodne razmere drugačne, v bistvu je pa enako prejšnjemu: novi razred, ki se je razvil pod okriljem kom. partij, ima v zakupu vso oblast, vedri in oblači, dela mir in vojno, zapira in pomiloščuje, stavi spomenike svojim pristašem in jih zopet podira, jemlje zemljo in hiše, prodaja in kupuje, — delavec in kmet pa morata molčati in ploskati. Pa tudi izobraženec ni na boljšem, prej na slabšem.

To stanje, ki ga pameten človek brez propagandističnih predsodkov lahko sam vidi v vseh ljudskih demokracijah, je odprlo oči številnim delavcem ne samo v ljudskih demokracijah, temveč tudi na zapadu. Zato opazujemo, da se nemška socialna demokracija trga od Marksa in njegovega nauka o diktaturi proletariata; tudi francoski socialisti so v veliki meri pokazali hrbet svojemu nekdanjemu učitelju. Še bolj pa so se od marksizma oddaljili krščanski delavci, ki so si danes že povsod ustanovili lastne delavske organizacije, da so jim le politične razmere dopuščale. Imamo zato danes krščanske delavske organizacije v Italiji (ACLI), v Franciji in Belgiji (žosisti), v Nemčiji, na Holandskem. Povsod te organizacije vodijo živo borbo za zmago krščanskih načel v odnosih med delom in kapitalom. Ponekod imamo tudi krščanske delavske sindikate, ki uspešno tekmujejo s socialističnimi in komunističnimi. Pri nas v Italiji so krščanski delavci ustanovili svojo sindikalno organizacijo: CISL (Confederazione Italiana dei Sindacati dei Lavoratori), ki uspešno tekmuje s socialkomunistično organizacijo CGIL (Confederazione Generale Ital. del Lavoro). Socialkomunistični sindikati so v Italiji še vedno močni, to zaradi tega, ker je delavstvo preloso demokracijo zavedno; misli si, da je dovolj, če odstranijo sedanje kapitaliste, pa bo prišel raj na zemljo. Tisti delavci, ki so bolj razgledni in ki bolj mislijo s svojo glavo, pa vedo, da odprava kapitalizma ne pomeni raja in niti ne izboljšanja socialnega stanja, kot pričajo ravno delavci v ljudskih demokracijah, kjer je po 15 letih komunistične diktature socialno stanje delavcev še vedno veliko nižje kot n. pr. v raznih zapadnih državah, kaj šele v ZDA. Tudi v sovjetski Rusiji, kjer imajo socializem že nad 40 let, so še vedno veliko zadaj za blaginjo in industrijskih zapadnih državah. Poleg tega pametni delavci vedo tudi, da materialno blaginjo ni še vse. Če si sit in če se imaš s čim obleči, niso še vsi problemi rešeni. Človek ne živi samo od kruha. Človek, kot razumno in svobodno bitje, želi biti sam svoj gospodar, živeti brez strahu pred tajno policijo, verovati ali ne verovati brez posledic za svojo službo, imeti tudi kaj svojega, hišo, vrt, avto, potovati brez

tisoč ovir od strani državnih oblasti, misliti in govoriti, kar mu srce in pamet pravita in ne kar mu partija ukazuje itd. Vse to ve pameten in razgleden delavec zato nikakor ne veruje več komunističnim propagandistom, kot jim je veroval nekoč. Vsled tega opazujemo, kako se najbolj razgledani delavci oddaljujejo od kom. partij. Najboljši zgled so nam v Italiji delavci v Turinu in Milanu. Tukaj so takoj po vojni imeli socialkomunisti svoje nezavetne trdnjave, danes so pa povsod v umiku kot Hitler pred Stalingradom. Obdržali so svoje postojanke v srednji in južni Italiji, ker je tam delavstvo premalo poučeno in razgledno, ker živi še

Ivan Grohar: Sejalec — Stoletja že so njegovi predniki sejali žito. Ves v svoje delo potopljen siplje seme v brazde in misli na bodočnost

Koreja: kriza demokracije

Tragična bilanca krvavih neredov v Seulu, glavnem mestu Južne Koreje, je preko sto mrtvih in nekaj stotin ranjenih. Kot znano, so neredi proti vladi sedanjega predsednika Singman Rija nastali zaradi tega, ker opozicijska stranka noče priznati zadnjih volitev, na katerih je bil plebscitarno že četrtič izvoljen za državnega poglavarja zopet stari Singman Ri. Obtožuje ga nepravilnosti in potvorb političnih rezultatov.

Temu se je pridružila še vladna kriza: odstopili so vsi ministri, ker niso hoteli jemati nase težke odgovornosti za sedanji mučni položaj v deželi. Vendar se je po zadnjih poročilih položaj nekoliko razčistil. 85-letni državni poglavar Singman Ri, ki je obenem tudi vladni predsednik, misli nekoliko popustiti ter se odpovedati vladnemu predsedništvu. V tem smislu mislijo spremeniti tudi ustavo, tako da Južna Koreja ne bo več predsedniška, ampak parlamentarna republika. S tem upajo pomiriti opozicijo.

Do tega koraka je starega državnika verjetno prisililo zadržanje ameriške vlade, ki je ostro kritizirala postopanje južnokorejske policije proti demonstrantom iz vrst opozicije, ki so prav tako demokrati kot pristaši Rijeve stranke.

Kdo je Singman Ri?

Singman Ri je velik rodoljub in ima brez dvoma velike zasluge za obnovo Južne Koreje po znani korejski vojni (1949-1952), ki je opustošila vso deželo. Z ameriško pomočjo mu je uspelo dvigniti svojo domovino iz materialnih in moralnih ruševin državljanske vojne. Pri tem je bila potrebna neka avtoriteta, ki je pa s časom začela postajati zoprn zlasti mlajšim silam. In tega 85-letni državnik ni mogel razumeti. Prepričan, da mora še služiti domovini, se je trdno oprijel oblasti

vedno preveč pod vtisom fevdalnih časov, kot so kmetje mislili, da bo vse dobro, da le ne bo več grofov. Tudi v Trstu in v Tržiču imajo komunistični sindikati veliko privrženecov. Tu pa mislim, da je kriva premajhna delavnost krščanskih in demokratičnih sindikalistov. Namesto da bi se vrgli v boj za socialno izboljšanje, se zgubljajo v prazni nacionalistični polemiki in narodnem razlikovanju.

Kljub vsem tem in drugim pomanjkljivostim od naše katoliške strani stoji pa dejstvo, da zavest krščanskih in demokratičnih delavcev raste in njih število tudi. Naj jim prvi maj pomaga, da bodo še bolj živo začutili svojo dolžnost: dati sedanjemu svetu novo družbo, urejeno po nauku Jezusa Kristusa in njegove svete Cerkve.

Po 5. kongresu SZDLJ

V petek se je v Beogradu zaključil 5. kongres »Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije« (SZDLJ). Zborovanje je trajalo pet dni. Udeležilo se ga je 1600 delegatov iz vseh krajev Jugoslavije. Kongresu je prisostvovalo okrog 35 odposlanstev iz Zahodne Evrope, Azije, Afrike in Južne Amerike. Domači in tuji časnikarji so lahko nemoteno sledili delom kongresa in pošiljali poročila svojim listom in agencijam.

Uvodni govor je imel predsednik Tito, ki je govoril dobre štiri ure. V njem se je poleg notranjih problemov dotaknil tudi mednarodnih vprašanj. Pohvalno se je izrazil o sovjetskih prizadevanjih za razorožitev in pri tem po zgledu Hruščeva opozoril na nemško nevarnost. Vse skupaj je izzvenelo kot protizapadna ost. Na drugi strani pa je še enkrat zahteval od vzhodnega tabora priznanje njegovega pravovernega komunizma. Sovjetska zveza in druge vzhodne države so namreč poslale na kongres v Beograd le opazovalce, da so tako pokazale svojo zadržanost do jugoslovanske poti v socializem. O mirni in aktivni koeksistenci je dejal, da ne sme biti le začasna taktika, ampak trajen sistem mednarodnih odnosov.

O odnosu do manj razvitih držav Azije in Afrike je zavzel stališče, da se jim mora dajati pomoč brez političnih pogojev, kakor dela Jugoslavija, ter pri tem tiho namigoval na Poljsko in Češko-slovaško. Ta del govora je bil najzanimivejši in je verjetno najbolj dosegel svoj namen in odobravanje pri afriško-azijskih odposlancih.

Govorec o notranjih problemih, je maršal Tito dejal, da se je proizvodnja v Jugoslaviji podvojila v zadnjih sedmih letih, kljub prelomu z Moskvo leta 1948, ko so mnogi napovedovali zlom jugoslovanskega gospodarstva. V primeri s stanjem pred vojno se je industrijski potencial povečal štirikrat.

Nato je poveljeval sistem delavskega samoupravljanja, ki so ga uvedli v Jugoslaviji in ki ga mislijo še razširiti.

Naslednje dni so kongresisti razpravljali ločeno po komisijah. Na eni takih komisij, in sicer za ideološka vprašanja, je, kakor poročajo, prvič govoril tudi neki katoliški duhovnik iz Dubrovnika, in sicer Stjepan Kusijančić. Ta je sicer poudaril, da ni marksist, na koncu pa je zašel v tako idejno protislovje in zmedo, da se je treba vprašati, ali se je sploh zavedel, kaj govori. Po našem mnenju bi sebi in svojim sobratom duhovnikom bolj koristilo, da bi ostal doma in se na kongresu ne silil hvallati in odobravati, kar ne odgovarja resnici. Dejal je namreč, da sedanja ljudska oblast odgovarja vsem pogojem katoliškega nauka, da bi bila državna oblast zakonita. Take trditve nismo slišali niti iz ust Tita, Kardelja ali Rankovića, ki stalno trdijo, da sedanja oblast odgovarja vedno bolj socialistični stvarnosti. Socialistična stvarnost in katoliški nauk pa se le v malokateri stvari ujemata.

KAJ JE

»SOCIALISTIČNA ZVEZA«?

Socialistična zveza delovnega ljudstva je pomožna masovna organizacija Zveze jugoslovanskih komunistov, katere se jugoslovanski komunisti poslužujejo na eni strani za pritegnitev ljudskih množic v njihove vrste, na drugi strani pa za stike z zapadnimi socia-

lističnimi gibanji. Da ni Socialistična zveza nič drugega kot druga plat iste medalje (Komunistične partije), je razvidno iz samega Titovega poročila na kongresu: »Dejavnost komunistov v SZ je stalna in odločena idejno in politični činitelj za pravilno orientacijo in vpliv SZ na vseh področjih njenega delovanja. — Socialistična zveza je v celoti sprejela osnovne smernice programa Zveze komunistov kot svoje ter s tem okrepila svoj idejni vpliv in politično vlogo v sedanjih pogojih. Ali bi mogli doseči take uspehe, kakršne smo uresničili v Socialistični zvezi pod idejnim vodstvom Zveze komunistov Jugoslavije?«

Tako je dobesedno govoril predsednik Tito na kongresu SZ v Beogradu. Zato ni nobenega dvoma več, kakšen značaj in namene ima SZ in je prazno hvalisanje, da predstavlja SZ organ delavskega samoupravljanja.

Ob zaključku kongresa so ponovno izvolili maršala Tita za predsednika. Samo ena glasovnica je bila prazna (Titova).

Spričo tako hrupnega kongresa se v Jugoslaviji kljub temu ne bo nič spremenilo. Ljudstvo, delavci in kmetje bodo morali še naprej »graditi socializem«, novi razred pa bo užival njihove žulje.

Nova prestolnica Brazilije

Od četrta 21. aprila opolnoči imajo v Braziliji novo prestolnico, in sicer je to novo mesto, ki so mu dali ime Brasília. Gradili so jo štiri leta in šteje danes 75.000 prebivalcev, od teh je pa 40.000 delavcev. Predsednik Brazilije Kubicek je na slovesno otvoritev braziljske prestolnice povabil tisoč gostov. Najprej je papeški odposlanec, libonski patriarh kardinal Cezeira mesto blagoslovil. Na otvoritveni proslavi so prečitali tudi nešteto čestitk, med njimi tudi čestitke sv. očeta Janeza XXIII. in predsednika italijanske republike. Brasília je že tretja prestolnica države. Za časa vladanja Portugalcev je bila prestolnica Brazilije Bahia, pozneje pa Rio de Janeiro, obe ob morju. Mnogi državniki so medtem izrazili željo, naj bi se prestolnica države zgradila v središču države. Tako je sredi braziljske džungle zrastle novo, moderno mesto, ki pa zaradi velikanskih daljav od drugih središč ne odgovarja še potrebam časa. Od stare prestolnice je oddaljena 940 km, od drugega velikega braziljskega mesta San Paolo pa 890 km. Tudi ceste niso še dograjene in uradniki se selijo v novo prestolnico izključno le z letali. Med staro in novo prestolnico so tako vzpostavili letalski most, pri katerem sodeluje vse braziljsko civilno in vojaško letalstvo.

Načrt za novo prestolnico je izdelal arhitekt dr. Lucio Costa, dela pa je vodil arhitekt Oscar Niemeyer. Vse dosedanje zgradbe, ministrstvo, parlament, vrhovno sodstvo ter nekaj stanovanjskih četrti, dajejo značaj kolosalnosti.

Prvo desetletje videmskega sporazuma

V februarjem mesečniku trgovinske zbornice je direktor pokrajinskega urada za industrijo izdal poročilo o blagovni izmenjavi med Jugoslavijo in Italijo v prvem desetletju videmskega sporazuma. Nanaša se na področje Sežana, Nova Gorica, Tolmin ter Gorico in Videm na italijanski strani. V celoti so od leta 1949-1959 uvozili za 5.346 milijonov, izvozili pa za 5.545 milijonov blaga, od tega večji del v zadnjih letih. Med uvoženim blagom prednjači kurivo, les in lesni izdelki, na izvoženem pa tkanine, elektromehanični material, gume, južno sadje in razno blago.

Praznik sv. Jožefa-Delavca

Obhajamo praznik vzornega delavca, velikega moža in velikega svetnika, ki se imenuje sv. Jožef. O njem bi mogli obširno govoriti in veliko povedati, a omejimo se le na glavne resnice in misli. Sveti Jožef nam predvsem pomeni in predstavlja svetega zakonskega moža božje Matere Marije, svetega varuha in oskrbnika božjega Sina Jezusa Kristusa in glavarja svete družine. Hkrati nam pa nudi zgled svetega moža, svetega in popolnega družinskega očeta in vzornega delavca.

1. **Sveti Jožef je popolni vzor moža.** Sv. pismo pravi o njem, da je bil pravičen mož; to pomeni svet in popoln mož, vsestransko pošten, dober, pravičen, plemenit in svet. Sv. Jožef ni bil grešnik kot so mnogi ljudje. On je bil nepokvarjen in popoln človek, nepokvarjen in popoln svetnik; o seba s čisto in neomadeževano dušo, s čisto in neomadeževano vestjo. Živel je po božji postavi, živel pošteno in pravično, bogaboječe, sveto in popolno življenje. Živel je v milosti božji, tesno povezan z Bogom in v velikem ter trajnem prijateljstvu božjem. Čuval se je greha in božjih žalitev. Ni se vdal grehu in grešnim strastem, ampak živel je trezno, Bogu dopadljivo življenje. Po poklicu je bil neke vrste mizar in tesar. Porocen je bil s sv. Marijo, Materjo našega g. Jezusa Kristusa. Živel je večinoma v Nazaretu, kjer je vršil svoj posel.

2. **Sv. Jožef je vzor oskrbnika in družinskega očeta.** Sv. Jožef je

bil oseba velikega dostojanstva in izredno velike časti. Bil je namreč pravi zakonski mož največje žene, božje Matere in nebeske Kraljice Marije; obenem je bil rednik, varuh in oskrbnik ali tako zvani krušni oče božjega Sina Jezusa Kristusa. To je gotovo izredna in edinstvena čast, ki je bila sicer mnogim sodobnikom prikrita, ni pa prikrita nam. Še več: Sv. Jožef je veljal pred postavo in človeško oblastjo za pravega Jezusovega očeta, čeprav je bil v resnici le božji oskrbnik. Kljub temu je bil ta sveti Glavar svete Družine ponižen in vsestransko dober, pravičen in pošten mož. Vedno je bil nadvse dober, sočuten, plemenit in ljubezniv s svojo brezmadežno nevesto in ženo; in še bolj s svojim svetim Sinom. Oba je ljubil z največjo očetovsko ljubeznijo, zanj goreče skrbel in se z veseljem žrtvoval, poln najgloblje ljubezni, dobrote in zvestobe.

3. **Sv. Jožef je veliki vzor delavca in vsakega človeka.** On je Zaščitnik in vzor delavcev, obrtnikov in vseh vernikov. Vzor zlasti s svojo dobroto, pravičnostjo, poštenostjo in svetostjo. Sveti Jožef ni poznal greha ne hudobije. Bil je vsestransko dober in plemenit značaj, cel in popoln mož, vsestransko pravičen in pošten, svet in popoln. Ljubil je iskreno Boga, družino in ljudi. S svojim svetim življenjem si je zaslužil neizmerno srečo v nebesih. — Posnemajmo tega velikega svetnika in prosimo ga za pomoč! Sveti Jožef, prosí za nas!

Velikodušni rokodelci

Več sto mladih rokodelcev se je prijavilo, da bodo žrtvovali 15 dni svojega polnega dopusta in bodo pomagali pri pripravi za svetovni evharistični kongres v Münchnu. Poleg nemških so se prijavili tudi avstrijski in švicarski fantje.

Priprave za kongres

Pripravljalnemu odboru v Münchnu povzroča največje težave vprašanje stanovanj. Za svetovni evharistični kongres se je prijavilo mnogo več ljudi, kot so pričakovali. Prijave še vedno prihajajo. Zadnji dan kongresa, 7. avgusta, je predvidenih 110 posebnih vlakov. Za hitrejši promet so zgradili dve posebni železniški postaji. — Kongresa se bodo udeležili vsi škofje severnoevropskih dežel. Švicarski škofje so s posebnim pismom povabili vernike, naj gredo na kongres. Škofje pravijo, da ne gre le za neke zunanje manifestacije, ampak za resnično zunanje izpovedovanje vere v skrivnost svete Evharistije. — Sveti oče je imenoval za svojega legata na kongresu kardinala Gustava Testa.

Večerne maše v Belgiji

Ugotovili so, da so večerne maše v Belgiji mnogo bolj obiskane kakor pa jutranje. Polovico udeležencev večernih svetih maš prejme tudi sveto obhajilo. Tako je ob navadnih dnevih v velikih mestih. Tretjina vernikov sploh obiskuje samo večerne maše. Čas večernih maš je najboljši, ko se zaključuje delo po tovarnah, uradih in trgovinah.

Belgijski misijonarji

V začetku leta je bilo 9.900 belgijskih misijonarjev po raznih misijonskih postajah. Samo lansko leto je odpotovalo v misijone 400 misijonarjev in verjetno bo že v tem letu imela Belgija nad 10.000 misijonarjev. Belgija zavzema v tem oziru eno izmed prvih mest med vsemi deželami.

Dan Jugoslavije na milanskem velesejmu

Dne 22. aprila je bil na milanskem velesejmu »dan Jugoslavije«. Ob tej priliki sta obiskala velesejem predsednik jugoslovanskega odbora za zunanjo trgovino Sergej Kraigher in predsednik zvezne industrijske zbornice Nikola Juverović. Jugoslovanska predstavništva sta se udeležila tudi seje upravnega odbora italijansko-jugoslovanske mešane trgovinske zbornice za pospešitev trgovinskih odnosov med Jugoslavijo in Italijo.

Govor škofa msgr. A. Santina

»Dejal sem, da Jezus živi v zgodovini sveta. Obnavljajo pa se tudi skrivnosti njegovega zemeljskega življenja, v vsaki dobi na način, ki odgovarja mišljenju ljudi. Komunistem trdi, da Kristus sploh nikdar ni živel. Domišlja si, da bo s surovo silo podrli vse ovire, ki se ustavljajo dosegi njegovih ciljev. Trditev ali odlok strankinih organov (kakor nekoč odlok ločine farizejev), naj bi zadostoval, da Kristusa odstrani iz zgodovine, kakor ga sedaj hoče uničiti z divjim preganjanjem v njegovem skrivnostnem telesu, v njegovi Cerkvi. Pa ni samo komunist, ki se proti njemu bori. Tedaj so se vsi zaratili proti njemu: farizeji in saduceji, Pilat in Herod. Proti Kristusu so bili vsi in so tudi danes vsi. Imenujejo jih laicizem v mišljenju, življenju, političnem delovanju. Vsak gleda na svoj način, a vsi bi radi odstranili Kristusa in njegovo Cerkev, ga uničili ali ga prisilili, da bi utihnil. Če dobro pregledate, boste videli, da se ponavljajo stari, verski, politični in filozofski dokazi, ki se vsi zaključujejo s skeptičnim Pilatovim vprašanjem: Kaj je resnica? To naj bi bil zaključek zadnjih dognanj, pa je v resnici samo izraz obupa, brezumnosti, ošabnega zanikanja in nemira, ki prehaja iz filozofije v umetnost in življenje. Posledica tega je življenje, ki je prežeto s slepim in nebrzdanim uživanjem, s pohlepom po denarju in spolnosti, ki je polno surovosti, pa prazno ljubezni. Sad tega je razkroj družin in odraslanje mladine brez načel in brez vzorov. To je življenje brez vsakega moralnega čuta, življenje praznih tožba in navidezne učenosti, znanstvenega napredka in mračnih zločinov. Vse to leži kakor težka mora nad bolnim človeštvom. To je vaša ura in oblast teme. Čuti se v zgodovini Kristus v svojem skrivnostnem telesu, ko se proti njemu bore in ga križajo. Ni ga v naukih in poizkusih, ki prinašajo pogubne sadove. Narodno zagrizeni farizeji so postali strogi čuvarji davkov, ki jih je treba plačevati Rimljanom, in zagovorniki tuje oblasti Cezarja, samo da bi dosegli, da bi Kristusa beseda utihnila. Vse so bili pripravljeni sprejeti, le Kristusa ne, ker se je mogoče približati k njemu samo brez ošabnosti, s čistim srcem, z iskreno ljubeznijo in s čistimi rokami.

Dogajajo se danes najbolj čudne reči: ljudje hočejo, da bi prišlo do nemogočega, da bi namreč iz določenih vzrokov ne sledile posledice, ki sicer iz njih nujno izhajajo. Hočejo zapreti izvir in se strašijo, če ne daje več vode, zastrupljajo kruh in se zgražajo, če umirajo tisti, ki ga užijajo.

Škof JOSIP SREBERNIČ:
Devica Marija zmaga...
MARIJA — SKUPNA MATI KRŠČANSTVA

Preblašeno Devico poznajo tudi krščanske družbe, ki so ločene od Jezusove Cerkve. Marijino češčenje je sicer pri protestantih iz verskega življenja izločeno, je pa zelo živo v krščanskih družbah na Vzhodu. Presveta Bogorodica ima v njihovi liturgiji odlično mesto. Divne pesmi se pojo v njeno proslavo. Mnogo praznikov v letu je njej posvečenih. Navzlic temu pa nima niti ena verska družba, ki je ločena od Jezusove cerkve, poslanstva in moči, da bi po tej liturgiji in teh praznikih dušam posredovala milosti, ki vodijo v večno življenje. Jezusa je za tako posredovanje določil samo eno Cerkev, samo tisto, pri kateri je Peter in katero Peter-papež kot njen vrhovni poglavar in Kristusov vidni namestnik vlada in vodi. Samo Peter sme pasti jagnjeta in ovce Jezusove.

Marijino češčenje je v ločenih krščanskih družbah (cerkvah) zares kot nekakšna krasna cvetka, ki je iz Jezusovega vrta bila iztrgana in prenesena v zemljo, ki ji pa do sadov nikoli ne more pomagati. To more samo zemlja v vrtu Jezusove rimskokatoliške Cerkve. Res je sicer, da more Marijino češčenje tudi dušam, ki na zunaj pripadajo tej ali oni ločeni krščanski družbi (cerkvi), prinašati mnogo milosti iz božjih rok. Vendar teh milosti jim ne posreduje poslanstvo družbe (cerkve), ki se je ločila od Kristusa in njegove Cerkve, ampak duše jih dobivajo samo toliko in zaradi tega, ker so po svoji dobri veri in svoji sveti volji dejansko članice Jezusove Cerkve, ki ima rimskega papeža za svojega vrhovnega poglavarja. Niti ena ločena krščanska družba (cerkev) nima v sebi ne moči ne poslanstva, da bi iz Marijinega češčenja napravila tisti činitelj, ki životvorno vodi duše v posvečenje, ki duše in družbo preraja. To moč ima samo katoliška Cerkev.

(Konec prihodnjič)

vajo, hočejo graditi na pesek in se žaloste, če prvi veter stavbo podere.

Te stvari je treba dobro premisliti. Od znakov bolezni moramo priti do vzrokov zla. Najprej pa je treba premagati puhle predsodke in sektarske prepovedi ter gledati na jedro stvari. Čas je, da se postavimo z Marijo pod križ, kjer bomo spoznali, kaj je bistveno in trajno. Čas je, da začnemo hoditi po poti Nikodema in Jo-

žefa iz Arimateje, ki nista več poznala strahu, kakor mnogi drugi, ampak sta se pogumno odločila, da služita Učeniku, ki je bil obsojen in križan, medtem ko sta mu sledila prej, ko so ga obdajale množice, samo s srcem in na skrivaj. So trenutki in dejstva, v katerih se majhni ljudje zbegajo, plemenite in čiste duše pa se odločijo in se dajo voditi samo po glasu resnice in zveličanja.

Katoliška Cerkev v Afriki

Za časa svojega bivanja v Rimu je škof iz Rutaba v Tanganiki, kard. Rugambwa, dal časnikarjem nekaj izjav o krščanstvu v Afriki. Iz teh izjav posnemamo tole:

»Sv. oče je z imenovanjem črnega kardinala hotel dati posebno priznanje rasti katoliške Cerkve med črnci. Za to čast, ki je doletela katoličane črnega plemena, se sv. očetu zahvaljujem v svojem imenu in v imenu vseh črnih katoličanov ter mu obljubljam neomajno zvestobo. Cerkev v Afriki je bila deležna zlasti zadnje čase posebne pozornosti od strani sv. stolice. Misijonsko polje v Afriki je zrelo za žetev in mnogo duš polnih dobre volje čaka rešitve, ki jo more dati po božji Previdnosti le Peter-skala in njegovi nasledniki.

Iskreno se zahvaljujemo vsi afriški katoličani neštevilnim misijonarjem in dobrotnikom, ki so v teku časa utrjevali božje kraljestvo v Afriki in ga še utrjujejo. Bog daj, da bi tudi v bodoče v popolnem soglasju sodelovali domači apostoli in tuji misijonarji za rast Kristusove Cerkve med nami.

Pri sreču sta mi zlasti dve stvari: zdravje

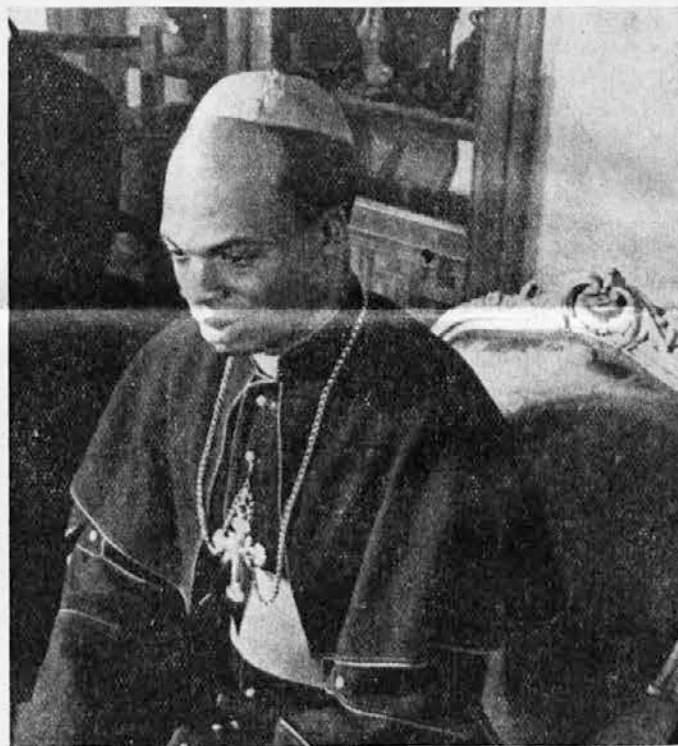
naših družin in globoka verska in moralna izobrazba naših izobražencev, da bodo tako zmožni postati vodniki katoliške afriške skupnosti.

Družina je celica družbe in zato mora imeti najpotrebnejše za svoje življenje ter mora biti prežeta s trdnimi načeli krščanske vere.

Izobraženi sloji morajo tudi v javnem in zasebnem življenju biti prežeti s krščanstvom, da bodo kos težkim nalogam, ki jih zahteva neodvisnost držav, ki so jo že dosegle ali pa ki ji gredo nasproti.

Tako je govoril mladi kardinal o hvalečnosti in o problemih, ki jih ima črna Afrika. Ves svet gleda na to celino s skrbjo, zlasti zdaj, ko v Južni Afriki divja plemenski boj. Bog daj, da bi kmalu zasijal dan, ko bodo vsi ljudje spoznali, da smo vsi, črnci, belci in drugi, člani ene same družine, ki ima skupnega Očeta v Bogu in za mater sv. katoliško Cerkev, in ko ne bodo kratili drug drugemu pravice, ki jih je Bog vsadil v sree vsakemu človeku.

Kardinal Laurian Rugambwa, prvi afriški član najvišjega cerkvenega predstavništva — sv. kolegija, je škof v svojem rojstnem mestu Rutabo v Tanganiki.

Moji tibetanski in nepalski vtisi

II.

Slog cerkve v Kalimpong me je spomnil na oltar našega vseučiliškega hostela v Darjeelingu. Poslikala in darovala ga je tibetska princeznja, sorodnica Dalai Lame samega, čigar mlajši brat zdaj tam poseja ljudeško šolo. Dve sestri sta v internatu Lorentin istotam, medtem ko je nečaku Dalai Lame naš misijonski brat France Drobnik pred menoj razkuštral lase. Tudi ta fantič se šola pri nas.

Darjeeling, kamor me je letošnja deževna doba spet zanesla, me je spomnil še posebej na kraljestvo Nepal, ki ga svetovni tisk tolikokrat omenja. Kot bogoslovci sem dvakrat pešahal tam okrog in tudi prekoračil meje Nepala, po poldnevni hoji oziroma teku niz gorska pobočja, skozi skoraj neprodno džunglo in — nazadnje — preko slonovske trave, kamor sicer nihče ni upal brez orožja. S privihanimi hlačami sem obojekrat prebredel obmejno (pozimi skoraj suho) reko Meci na nepalsko stran. Obmejni stražar se je sicer pokazal, rekel pa ni nič. — Ko sem letos v Darjeelingu v našem kolegiju gledal igro, je igral vlogo princa rojeni princ, drugi sin nepalskega kralja Mahendra, ki je bil kot 4-letni otrok že enkrat kralj, oklican, ko je oče s prestolonaslednikom zbežal v Indijo. Oče ga je kasneje odstavil in z dvema bratoma poslal v šolo. En fant je že končal, dva še hlače trgata popeljnoma izenačena med 350 »boarderji«. Večji me je na hodniku nasmejan pozdravil, je vselega značaja in brijten, na lastno željo poje med mašo in blagoslovom na koru.

Njegova teta, sestrična nepalskega kralja, pa sedi pred menoj v razredu tukaj v Candernagorju, pri npravnem pouku v samostanski šoli. Kot druga dekleta tudi njo kličem kar s prvim imenom. Renuka (tako ji je ime) včasih pravilno odgovori, včasih pa tudi ne.

Lahko bi kdo vprašal: ali ni čas kraljev in takih mogočnikov minil? Ne povsod. Sicer pa duh božji veje, koder hoče. Zgornje vsekakor tudi brez besed marsikaj pove.

(Se nadaljuje)

Uspehi naših ljudi po svetu

Slovenci se tudi po svetu vedno bolj uveljavljajo. Iz vseh kontinentov prihajajo vesti o izrednih uspehih naših rojakov. Tako je pred dnevi prispela vest iz Addis Abebe v Abesiniji, da je naš goriški rojak inž. arh. dr. Stane Konjedic predložil etiopskemu cesarju, pri katerem je v službi kot dvorni šef-inženir, edinstveni načrt nebotičnika v obliki Salomonove zvezde, ki je obenem tudi emblem cesarske hiše. Nebotičnik, ki ima 35 nadstropij, bo opremljen tudi z dvosmerno avtomobilsko cesto, ki bo vozila prav do zadnjega nadstropja nebotičnika. Sliko nebotičnika bomo objavili v eni naših prihodnjih števil.

Pri koncertu

Prvi gost: »Nekaj neprijetnega mora biti, ko pevka opazi, da je zgubila glas.«

Drugi gost: »Se huje je, če tega ne opazi.«

Nemčija po petnajstih letih

Nemčija je z berlinskim vprašanjem vred danes, petnajst let po končani vojni, še vedno temeljni problem Evrope, ki se neizogibno odraža v mednarodnih odnosih med največjimi svetovnimi silami. Problem, ki razdvaja Vzhod in Zahod, Ameriko in Sovjetsko zvezo, svobodni in komunistični svet. Vsaka stran ga hoče urediti drugače, po svojih načelih in zamislih. Leta 1945 so si zavezniški nemško ozemlje razdelili v upa-

konvencije, ki so se sklepale brž po končani vojni, so nujno prežete z duhom vojnega ozračja. Ker pa vojna pomeni nek prelom, razplamtjenje strasti, ki ustvarijo neko izredno, a nenaravno stanje, je človeško gledano nemogoče, da se med mirovne pogoje ne vnese velik del teh nedostatkov. Vrh tega se v teh pogodbah in sporazumih, vsiljenih po vojnem zakonu zmagovalca, odraža neko prisilno razmerje.

nju, da bodo kasneje prišli do kakšnega sporazuma. Toda bolj ko so leta tekla, bolj se je vprašanje zamotavalo in upanje na rešitev vedno bolj oddaljevalo.

Ob presojanju nemškega vprašanja so si mnjenja deljiva. Objavljamo sestavek, ki ga je član Francoske Akademije Wladimir d'Ormesson objavil v pariškem katoliškem dnevniku »La Croix«. Upamo, da bo bralce zanimalo, kako Francozi, ki so pri stvari neposredno prizadeti, gledajo na problem združitve Nemčije; saj bo prav nemško vprašanje preizkusni kamen na bližnji majski vrhunski konferenci med Vzhodom in Zahodom.

V življenju narodov se stalno pojavlja skoro neke vrste fizični zakon. Doba trajanja togih političnih ureditev, ki sledijo velikim mednarodnim konfliktom, je približno petnajst let. Proti koncu tega razdobja se sklepi omehčajo in nastopijo spremembe. Petnajst let po Dunajskem kongresu (1815) so Belgijci zadali prvi udarec sklepu, ki so jih na tem kongresu sprejeli, in proglasili svojo neodvisnost (1830). Petnajst let po Versajski pogodbi (1919) so razveljavili nekatere izmed njenih bistvenih določil (1934). Res je, da po drugi svetovni vojni niso sklenili klasične splošne mirovne pogodbe med Nemčijo in njenimi nasprotniki (zahvalimo božjo Previdnost!), toda kljub temu so sporazumi, ki so jih sprejeli po končanih sovražnostih — in ki praktično imajo moč mednarodnih pogodb — v tem trenutku postavljene na brezobzirno preizkušnjo. Koncem koncev ni to nič nenaravnega. Mednarodne pogodbe in

Sedaj sam razvoj, ki si polagoma utira pot za svoje pravice, teži nezadržno za tem, da se to razmerje spremeni. Dogaja se namreč, da ukrepi, ki so jih v določenem času in razmerah smatrali za povsem normalne in primerne, postajajo v izvajanju bolj ali manj nevzdržljivi, ker so bili podvzeti v izrednih okoliščinah in ne iz stvarnosti. Zgodovina znanega »Gdanskega hodnika« potrdjuje to resnico. Berlinsko vprašanje ni dandanes dosti različno.

Hruščev in zahodnjaki imajo prav...

Zaradi tega, ko Hruščev izjavlja, da je po petnajstih letih režim, kateremu je podvržen Berlin, spremenil bivšo nemško prestolnico v nekaj absurdnega, se ne obotavljamo priznati, da ima popolnoma prav. Nesmiselno je namreč imeti presekano to mesto v dva dela, kakor je nesmiselno držati razklano nemško deželo. Toda danes, kdo na to še kaj polaga! Nič bi ne bilo bolj preprostega, kakor da bi zmagal zdrav čut in da bi se združilo, kar sili skupaj, da bi se ves nemški narod preko svobodnih volitev sam izjavil za združitev dežele ter si sam izbral ustanove ter osrednjo vladno po svojih željah. Vsak razumen človek ne more drugega kakor želeti in odobravati, da bi se to zgodilo. Usodno pa je, da medtem ko se Francija, Združene države Amerike in Velika Britanija strinjajo s to rešitvijo — edino, ki je po logiki jasna kot beli dan — nočejo Sovjeti o njej nič slišati, ne govoriti. V tem primeru imajo trije zahodni zavezniški stokrat prav — in Hruščev stokrat nimama prav.

so nam tudi povedali, kam so nas namenili in kakšno bo naša naloga. To je bilo pa takole: ukazali so nam, da moramo severno od Stalina postaviti vojaško bolnišnico, in sicer na kraju, kjer je nekoč stala železnika bolnišnica.

Medtem pa je mrzaz led čedalje hujši in ceste so sploh postale skoro neuporabne zaradi snega in ledu, a nas je čakal še dober del poti. Vendar nam je misel, da je to za sedaj zadnja postojanka, vplivala toliko poguma, da smo šli dalje po snegu.

Kar nas je na tej poti najbolj prizadelo, ni bilo toliko naše trpljenje, čeprav ni bilo majhno, temveč trpljenje in zmeda ljudskih množic, ki smo jih na tej poti srečevali. To je bil v resnici prizor, pred katerim nisi mogel ostati ravnodušen. Videli si ljudi vseh vrst in slojev, ki so v množicah hodili mimo tebe, razcapani, slabo oblečeni, bolj podobni prikaznim kot ljudem. Nekateri so s sabo nosili malo živeča v vreči, zopet drugi so šli popolnoma praznih rok, samo gledali so predse in šli dalje. A niso šli vsi v isto smer. Te množice ljudi so se med sabo križale in

Poljska in Sovjetska zveza

Pripoznajmo mu medtem olajševalne okoliščine, kajti vprašanje ni tako enostavno. Rusi so ohranili Nemce v bridkem spominu (čigava je krivda?). Dalje imajo Rusi prav tako malo zaupanja do Nemcev, kakor Nemci do Rusov. Sovjeti so po vojni vsekali v živo nemško meso. Toda, ker nihče ni bolj rodoljuben in nacionalističen kot Sovjeti, ti niti za trenutek ne morejo dvomiti, da ne bi bil namen združene Nemčije, ponovno si osvojiti ozemlja, ki so jim jih po drugi svet. vojni s silo odvzeli. Pogosto opažamo, da so Poljaki in Rusi v tej točki tesno solidarni in to ne glede na komunistično ideologijo. To je tista edina resnična vez — v resnici trdnjša kakor bi se mislilo — ki druži Varšavo in Moskvo. Treba je zato, da Nemci razumejo, da oni trpijo in plačujejo dolg zaradi Hitlerjevih zločinov, pri katerih je bilo, kar se Poljske tiče, preveč Nemcev bolj ali manj soudeleženi.

Sovjeti in evropska varnost

Tako vidimo, da se v nespravljivem nasprotovanju Sovjetov do nemške združitve na edini podlagi, na kateri se lahko normalno izvrši, skriva v veliki meri neki strah. Da, strah in zato previdnost.

To je dobro, da oni vedo in tudi razumejo, da so zahodni zavezniški poskrbeli za popoln sistem skupnih jamstev, ki bi moral nuditi Sovjetom — v slučaju normalnega zedinjenja Nemčije — popolno ter absolutno varnost. Oh! Sovjetska zveza je bila tega zelo vesela! To, kar so nam Francozom Združene države med leti 1919-1939 stalno odklanjale, so sedaj Rusom priznale brez pridržkov! Francozi in Angleži so pridružili še svoje osebno jamstvo. Zato je Gromiko — oziroma Hruščev — že ob pričetku Ženevske konference (1959) z enim samim zamahom roke odklonil varnostni sistem, ki bi bil leta 1939 lahko preprečil vojno, če bi tedaj obstajal.

Kakaj? Zato, ker bojazen pred revanzionističnim duhom Nemcev — upravičena bojazen, ponavljamo — je daleč, da bi bila edini razlog, ki Sovjetsko zvezo zadržuje, da vztraja pri svojem negativnem stališču.

Glavni vzrok: komunizem

Moskva namreč noče za nobeno ceno take Nemčije, ki bi se tudi samo delno izmaknila komunističnemu varuštvu. Predvsem Sovjeti predobro vedo, da če bi Vzhodna Nemčija postala v resnici nemška, bi takoj pometla s komunizmom in ta vzgled bi zelo kvarno vplival na ostale satelitske države. Med tlačujočo sovjetsko silo in njenimi nesrečnimi podaniki obstajajo vsakodnevne težave, ki so večkrat tudi precej resne. O tem nam nikdar ne govorijo, zato mora biti neki razlog. Mi pa kljub temu vemo, da le-te obstajajo. V slučaju osvoboditve Vzhodne Nemčije bi te težave utegnile zavzeti dramatičen obseg. Evo enega glavnih

mešale. Eni so bežali v nasprotno smer od fronte, zopet drugi proti fronti, kjer so upali, da mogoče še dobijo koga od družine, ki so jo izgubili. Zopet drugi so šli v razne smeri, ki so si jih kar sproti izbirali. Skratka, bil je to tak prizor, da je v resnici moral vsakogar zadeti in ga v hipu poučiti o marsikateri stvari.

Prva sv. maša med ruskim narodom

Takoj ko smo prišli na naše službeno mesto, mi je bila prva skrb zanimanje za versko življenje ljudi, ki so bivali tam okrog. Da bi z njimi mogel čimprej navezati stike, sem sklenil, da bom takoj prihodnjo nedeljo zanje maševal, in sicer v vzhodnem obredu, za kar so bili tudi moji častniki takoj navdušeni, posebno še, ker kaj takega niso še nikoli videli.

Toda problem je bil, kje maševati. Cerkev je nekaj let ni bilo več in zato sem se moral odločiti, da bom maševal v glavni, veliki sobani našega ambulatorija.

Novica, da se bo v nedeljo brala sv. maša, se je med ljudstvom hipoma raznesla in naslednjo nedeljo zjutraj je bila soba takoj polna. Sodim, da je tisto jutro bilo

IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI

Slovo od domače zemlje

Pretekli teden se je poslovila od nas ter odšla za svojim možem v Kanado gospa Ida Simčič iz znane Srebrničeve družine iz Medane, ki pa sedaj živi v Steverjanu.

Med trnjem in osatom

Veliko pohujšanje v Trstu

Pretekli torek, 26. t. m. je Primorski poročal o nekem govoru, ki ga je imel tržaški župan Franzil. V tem govoru je baje trdil župan Franzil, da je v Italiji le 50 tisoč Slovencev in še ti, da se vedno bolj krčijo, kakor jasno kaže potek vpisovanja v slovenske šole.

Nad temi trditvami tržaškega župana se Primorski izredno pohujšuje, češ da niso demokratične kaj šele krščanske. Končuje pa svoj članek takole: »Ne bilo bi narobe, če bi naprimer Katoliški glas vprašal škofa Santina, kaj misli glede tega...«

Mi mislimo, da zaradi takih trditev ni potrebno nadlegovati ravno škofov in povpraševati za njihovo mnenje. Zgodi se namreč rado tudi velikim možem, da povedo kako neumno. Če se je to zgodilo tudi tržaškemu županu Franzilu, ni zato nič čudnega. Pač pa se resno bojimo, da bodo besede g. Franzila postale resnica, če se bo naše ljudstvo še naprej vzgajalo v narodni zavednosti pri marksistič-leninisti in se pri Primorskem dnevniku učilo kontracepcije in drugih takih dobrot socialistične etike.

Zaradi resnice

Opozorili so nas, da smo v odgovoru, ki smo ga dne 17. 3. t. l. dali »zaskrbljenemu očetu« glede tabornikov v Gorici, zagrešili neko netočnost. Poročali smo namreč, da so o tabornikih govorili tudi na občnem zboru Planinskega društva v Gorici. Sedaj po točnejši kontroli, moramo popraviti, da o tabornikih niso govorili na občnem zboru Planinskega društva, temveč da je o njih poročala Soča pod dvokolonskim naslovom, kjer govori o občnem zboru Pl. društva. Zato smo zamenjali eno z drugim.

Čudimo se pa, da so se prizadeti pritožili zaradi te netočnosti. Ali se tudi njim zdi, da so taborniki malo priporočljiva organizacija za mladino? (Ured.)

razlogov za Hruščevov »ne« zedinjenju Nemčije.

Drugi razlog je tesno povezan s prvim. Sovjeti namreč gojijo upanje, da bodo nekega dne raztegnili komunistično mrežo nad vso Nemčijo... Komunistični imperializem ne pozna mej.

Tako, če položaj podrobno analiziramo, spoznamo, da so končno edinole razlogi komunizma kot takega, ki preprečujejo povratek Berlina ter celotne Nemčije v njihovo naravno stanje. Komunizem in edinole komunizem je tisti, ki se upira vzpostavitvi naravnega miru.

In ruski narod?

Ruski narod nima pri tej stvari nič opraviti. On je — mi to dobro vemo — nadvse miroljuben narod. Ne zahteva drugega, kot da živi v miru z ostalim svetom. Toda neznatna manjšina, ki nad njim diktatorsko vlada, ni samo ruska. Je komunistična. Vsa tragedija je prav v tem!

navzočih pri sv. maši kakih 200 ljudi. Ker moji častniki niso, znali streči pri maši po vzhodnem obredu, sem enega od njih že nekaj dni prej začel poučevati, kako naj mi pri raznih obredih odgovarja. Toda kako sem se začudil, ko se je v četrti maše takoj zgledno zborni odgovorjanje vseh prisotnih, ki so seveda glas mojega strežnika popolnoma preglasili.

Prav gotovo je bil ta prizor nekaj zelo ganljivega, toda še mnogo bolj ganljivo je bilo v trenutku, ko sem temu narodu, ki je bil od vseh strani ogrožen zaradi svoje vere, spregovoril božjo besedo v ruščini. Ob teh besedah, ki sem jih povedal tako, kot so pač okoliščine nanesle, so temu ljudstvu privrele solze iz oči in v sobi že ni bilo slišati drugega kot glasno ihtenje, ki je bilo tako silno, da je celo našim častnikom postajalo nerodno. In res so me ti po končanem obredu pol resno in pol šaljivo vprašali: »Le kaj si jim takega pravil, da so se vsi tako zelo jokali! Ali veš, da je prav malo manjkalo, da bi se bili začeli jokati še mi, čeprav nismo razumeli niti besedice.«

Jaz sam pa sem tej množici, ki je kljub

Poročila se je pred več leti, a se ji je šele sedaj posrečilo, da je odpoštovala za svojim možem v Kanado. Ko je prišla kot begunka v Gorico, se je priključila v našo Marijino družbo ter se pridno udeleževala pri dramskem odseku in pevskem zboru. Pozneje, ko se je z družino preselila v Steverjan, pa je tudi tu zvesto pomagala pri petju in v pevskem zboru števerjanskega katoliškega prosvetnega društva. — Voščimo ji obilo sreče v novi domovini.

Rev. Lojze Baznik - srebrnomašnik

Tisti, ki ste bili v Gorici za časa ameriške vojaške uprave (A.M.G.), veste, da je bil svetla zvezda Slovencev preč. g. Lojze Baznik, ameriški vojaški kaplan. Kar naenkrat se je tisti Srca zvedelo po mestu, da mašuje v cerkvi Srca Jezusovega ameriški kaplan, ki je Slovenec.

Menimo, da je prav, spomniti se tega odličnega moža ob njegovi srebrni maši, in poudariti njegovo dobro srce in odprto roko. Bil je vedno pripravljen pomagati in posredovati. Prve pošiljke obleke beguncem so prišle na njegovo posredovanje. Iz Gorice je bil prestavljen na Japonsko. Bilo nam je hudo ob slovesu.

Slavljenec je sin slovenskih staršev, ki so se izselili v Ameriko, v Cleveland. Lansko leto je prišel g. Lojze iz Amerike obiskat prijazno Dolenjsko, odkoder so starši, in Slovenijo. Na povratku se je ustavil tudi v Gorici in obiskal nekdanje znance.

Sedaj je župnik na odlični slovenski župniji sv. Vida v Clevelandu. Tam ima tudi skrb za slovensko župno osnovno šolo, kjer poučujejo tudi slovenske redovnice.

Posvečen je bil v mašnika 23. aprila 1935. Slovesno srebrno mašo pa obhaja, hvaličen Vsemogočnemu, v krasni, prenovljeni župni cerkvi sv. Vida to nedeljo na praznik sv. Jožefa Delavca, prvi dan lepega Marijinega meseca majnika. Starši njegovi so prišli kot delavci v Ameriko. — Prisrčno voščimo slavljenca, da bi bil še nadalje goreč delavec v vinogradu Gospodovem — pod vodstvom Marijinim. Na mnoga leta!

Mi gremo naprej!

Kar pričakovali smo, da bodo nedeljskemu napadu Prim. dn. sledili še drugi veliki podvigi. In tako je torkov Primorski zopet prostaško napadel »klerikalno-liberalno« ADRIJO. Ni čudno, da so se »slovenski napredni kandidati« in njihovi vrhovi tako silovito vrgli proti našim študentom, saj so pač morali počrtni že lansko zmago slovenske liste in njen zopetni letošnji nastop. Razumljiv je torej njih gnev. Predali so se tujcem, za njih listo so te dni agitirali in se pripravili. Zato je menda tudi odstopil en »napredni« član volilne komisije, ker se baje ni strinjal z vrhovi.

Zaenkrat naj postavimo le par vprašanj tem laičnim naprednjakom pod socialkomunističnim dežnikom:

1. Kaj niste tudi vi na vse načine rovarili, da do nastopa »Adrije« ne pride?
2. Ali je ali ni res, da je bila lani lista UGI sprejeta nekaj minut po zapadlem roku, ker se »slovenski kandidat« ni še odločil?
3. Ali je bolj koristno naši slovenski stvari, da se pokažemo javno to, kar smo, ali da se raje boječe skrivamo za kakim tujim plotom?

Zgodovina bo prav gotovo odtehtala eno in drugo stališče in bo dala naposled prav tistim, ki se pogumno pokazali, da so jim predvsem mar splošne koristi slovenske skupnosti, ne pa osebni ali partijski interesi.

Akademik

Vohun iz Vatikana 2

Po pisu o. Petra Leonija
Prir. Mariza Perat

Proti Spodnjemu Donu

Kmalu sem se udomačil med dobrimi ljudmi v Dnjeopetrovsku, a že sem moral drugam. Moje dolžnosti vojaškega kaplana so me tirale vedno dalje. In tako smo enkrat zopet bili na poti.

Takoj v začetku poti smo ukrajinsko zimo že pošteno čutili. Poleg tega je bilo potovanje, če ne ravno nemogoče, vsaj izredno počasno. Vsako jutro smo namreč morali začeti najprej z odkopavanjem koles naših avtomobilov, kajti ponoči so kolesa zarila v sneg, ki je do jutra popolnoma zledenel. Poleg tega smo morali vsako jutro dolgo kuriti pod motorji, ker je sicer zaradi mraza bilo čisto nemogoče, da bi se vžgali. Po treh dneh smo končno dospeli v mesto, imenovano Stalin, ki je jugovzhodno od Djeopetrovska. Tukaj smo se ustavili cel dan, pohajkovali gor in dol ter si ogledovali pokrajino. Tukaj

so nam tudi povedali, kam so nas namenili in kakšno bo naša naloga. To je bilo pa takole: ukazali so nam, da moramo severno od Stalina postaviti vojaško bolnišnico, in sicer na kraju, kjer je nekoč stala železnika bolnišnica.

Medtem pa je mrzaz led čedalje hujši in ceste so sploh postale skoro neuporabne zaradi snega in ledu, a nas je čakal še dober del poti. Vendar nam je misel, da je to za sedaj zadnja postojanka, vplivala toliko poguma, da smo šli dalje po snegu.

Kar nas je na tej poti najbolj prizadelo, ni bilo toliko naše trpljenje, čeprav ni bilo majhno, temveč trpljenje in zmeda ljudskih množic, ki smo jih na tej poti srečevali. To je bil v resnici prizor, pred katerim nisi mogel ostati ravnodušen. Videli si ljudi vseh vrst in slojev, ki so v množicah hodili mimo tebe, razcapani, slabo oblečeni, bolj podobni prikaznim kot ljudem. Nekateri so s sabo nosili malo živeča v vreči, zopet drugi so šli popolnoma praznih rok, samo gledali so predse in šli dalje. A niso šli vsi v isto smer. Te množice ljudi so se med sabo križale in

mešale. Eni so bežali v nasprotno smer od fronte, zopet drugi proti fronti, kjer so upali, da mogoče še dobijo koga od družine, ki so jo izgubili. Zopet drugi so šli v razne smeri, ki so si jih kar sproti izbirali. Skratka, bil je to tak prizor, da je v resnici moral vsakogar zadeti in ga v hipu poučiti o marsikateri stvari.

Prva sv. maša med ruskim narodom

Takoj ko smo prišli na naše službeno mesto, mi je bila prva skrb zanimanje za versko življenje ljudi, ki so bivali tam okrog. Da bi z njimi mogel čimprej navezati stike, sem sklenil, da bom takoj prihodnjo nedeljo zanje maševal, in sicer v vzhodnem obredu, za kar so bili tudi moji častniki takoj navdušeni, posebno še, ker kaj takega niso še nikoli videli.

Toda problem je bil, kje maševati. Cerkev je nekaj let ni bilo več in zato sem se moral odločiti, da bom maševal v glavni, veliki sobani našega ambulatorija.

Novica, da se bo v nedeljo brala sv. maša, se je med ljudstvom hipoma raznesla in naslednjo nedeljo zjutraj je bila soba takoj polna. Sodim, da je tisto jutro bilo

navzočih pri sv. maši kakih 200 ljudi. Ker moji častniki niso, znali streči pri maši po vzhodnem obredu, sem enega od njih že nekaj dni prej začel poučevati, kako naj mi pri raznih obredih odgovarja. Toda kako sem se začudil, ko se je v četrti maše takoj zgledno zborni odgovorjanje vseh prisotnih, ki so seveda glas mojega strežnika popolnoma preglasili.

Prav gotovo je bil ta prizor nekaj zelo ganljivega, toda še mnogo bolj ganljivo je bilo v trenutku, ko sem temu narodu, ki je bil od vseh strani ogrožen zaradi svoje vere, spregovoril božjo besedo v ruščini. Ob teh besedah, ki sem jih povedal tako, kot so pač okoliščine nanesle, so temu ljudstvu privrele solze iz oči in v sobi že ni bilo slišati drugega kot glasno ihtenje, ki je bilo tako silno, da je celo našim častnikom postajalo nerodno. In res so me ti po končanem obredu pol resno in pol šaljivo vprašali: »Le kaj si jim takega pravil, da so se vsi tako zelo jokali! Ali veš, da je prav malo manjkalo, da bi se bili začeli jokati še mi, čeprav nismo razumeli niti besedice.«

Jaz sam pa sem tej množici, ki je kljub

vsemu ostala verna, da bi bila lahko mnogim za vzgled, iskreno čestitka, ko sem jim dejal, da molitev vesoljne Cerkve vendar ni bila zastoj, ko je prošila, da bi ti narodi, ki ne poznajo verske svobode, ne klonili v preizkušnjo.

Takoj po pridigi so se vsi zgrnili okrog mene, nakar sem jim razdelil razne podobice in svetinje, za katere so se pa vsi tako trkali, da sem skoro ostal brez njih. Toda nisem imel časa, da bi mislil na to, kajti že so me od vseh strani začeli obšipati z vprašanji in prositi za svet v raznih zadevah. Največ je bilo takih, ki so me prosili za krst svojih otrok in vnukov, in moral sem zelo paziti, da se nisem pustil gnati od vala navdušenja, kar bi v danih razmerah nikakor ne bilo primerno. Pač pa sem jim takoj začel razlagati, da za sedaj ne morem krstiti drugih otrok razen onih, ki so katoliških staršev. Ob tej priložnosti sem jim tudi omenil, kako prav bi bilo zanje, če bi se združili z rimsko Cerkvijo; v svoje veliko veselje sem tudi tukaj opazil, da so vsi z veliko naklonjenostjo gledali na to misel.

(Dalje prihodnjič)

SKPD V STEVERJANU — s sodelovanjem društva iz Gorice in Pevme

VABI NA

PRAZNIK DELA

ki se bo vršil v STEVERJANU 1. maja 1960 ob 16. uri.

— Na sporedu: petje, šaloigre in zabavni trio. —

POSLOVAL BO BUFFET

Odhod avtobusa izpred postaje Ribí ob: 14.30, 15.30. — Povratek ob: 18., 19., 22.

Kardinal König na obisku v našem mestu

V soboto 23. aprila je prišel na kratek obisk v naše mesto kardinal Franz König, dunajski nadškof, ki se zdravi v Gradežu po nesreči, ki ga je zadela pri Varaždinu, ko se je peljal na pogreb kardinala Stepinca. Goriški nadškof Ambrosi ga je obiskal že takoj prve dni, ko je prispel v Gradež, in sedaj mu je visoki cerkveni dostojanstvenik vrnil obisk. Zadržal se je pri njem do poldne, nakar je napravil vljudnostni obisk pri goriškem prefektu dr. Nitriju. Z goriškim nadškofom je nato obiskal goriški grad in se zanimal za novo mejo med Italijo in Jugoslavijo. Nakar je odpotoval proti Trstu.

Seja pokrajinskega odbora

Na zadnji seji pokrajinskega odbora so pod predsedstvom dr. Polesija razpravljali o umorih in nezakonitih otročih. Teh slednjih je v naši pokrajini 571; 28 izmed teh je bilo izpostavljenih in od mater nepriznanih. Pokrajinski odbor je 125 otrok namestil po raznih zavodih, 50 po družinah, 396 otrokom, ki stanujejo doma, pa je pomagal z različnimi podporami. Tako je uprava v preteklem letu razdelila v ta namen 24 milijonov lir raznim ustanovam, ki vzdržujejo nezakonske otroke, ter 4,3 milijone za izpostavljene otroke. — Ali je dobilo kaj tudi Slov. sirotišče?

Kraški vodovod

Vodovodni konzorcij CAFO je sprejel ponudbo tržaškega podjetja »Cesia« za gradnjo vodovoda na Krasu in namestitve potrebnih strojev. Celotna dela za napeljavno vodovoda bodo stala 11.340.000 lir. Z deli so že začeli. Prejšnje vodovodno omrežje je staro že 40 let in ne more več biti kos sedanjim potrebam kraškega prebivalstva.

Hranilne vloge šolarjev

Letošnja kampanja za štednjo med šolarji goriških šol je zabeležila viden napredek v primerjavi z lansko. Lani se je tekmovalna udeležila 173 osnovnošolskih

Sklepi tržaškega občinskega sveta

Na svoji zadnji seji je tržaški občinski svet odobril sklep o izdatku 135 milijonov lir za pokritja raznih potokov v tržaški občini. S to vsoto denarja bodo pokrili 2.645 m raznih potokov v Rojanu, Rocolu, pri Sv. Ani, v Škorklji in med Kolonjo in Vrdelskim hribom.

Nadalje je občinski odbor odobril po-višek za 5 lir na Sergasovi avtobusni progi, ki pelje iz mesta do Rumene hiše v Barkovljah. Občinska uprava se je tudi pozitivno izrekla glede telefonske napeljave v Bazovico, Gropado, Prosek in Sv. Križ. Na Proseku in v Bazovici bo pomožna centrala v župnišču. TELVE bo za to novo napeljavo potrosilo 5 milijonov in 200 tisoč lir. Prosila pa je občino za 1 milijon prispevka.

Praznovanje 25. aprila

Ob 15. obletnici dneva odpora je tržaška občina krstila nekatere ulice na ime-nu padlih v osvobodilni vojni. To so Tržačani Reti, Pisoni, Curiel in Ferluga. Novo poimenovanje ulic so razglasili na slavnostni seji, kateri so prisostvovali tudi najvišji predstavniki državnih oblasti.

ZDA na letošnjem tržaškem velesejmu

Združene države bodo otvorile na letošnjem tržaškem velesejmu zanimiv paviljon, posvečen oceanografiji. Ameriški predstavnik je pojasnil razloge, zaradi katerih so se ZDA odločile za to razstavo. Človeštvo se naglo množi in se bo do leta 2000 podvojilo. Zato je treba iskati novih

razredov, letos pa 196. Mestna hranilnica bo po preučitvi najvišjih vlog podelila nagrade najboljšim.

Gorica ima 1.437 televizijskih sprejemnikov

Ob koncu lanskega leta je bilo po vsej Italiji 1.798.000 televizijskih sprejemnikov in 7.739.000 radijskih naročnikov. Na Gorico odpade 1.437 televizijskih naročnikov ali 34 televizijskih sprejemnikov na vsake tisoč Goričanov. V sorazmerju z drugimi italijanskimi mesti je to število zelo nizko. V Milanu pride 108 televizorjev na vsake tisoč prebivalcev, v Rimu 92, v Genovi in Neaplju po 68 in v Trstu 53. Italijanska RAI-TV zasluži letno z naročninami okrog 44 milijard lir, vendar te ogromne vsote ne zadostujejo več, da bi zadovoljili nameščence italijanske radio-televizije.

XXII. festival pesmi v Gradežu

Gradež praznuje v teh dneh XXII. festival pesmi, s katerim so združene še druge manifestacije. Nedeljska manifestacija je bila predvsem posvečena gradeškimi ribičem. Vsi ribiči so se odzvali temu zanje tako redkemu veselju in prazniku. Z najoddaljenejših samotnih otokov gradeške lagune so prispeli s svojimi čolni in napolnili ves gradeški pristan. Opoldne se je izvršila slovesna blagoslovitev vseh čolnov in podelitev zlate kolajne najstarejšemu otočanu Giovanniju Corbattu ter moštvu ribiške motorne ladje »Primula«, ki se je odlikovalo pri nekem reševanju brodomolcev.

Manifestacija gradeških ribičev je letos prvič na programu, a upanje je, da bo postala tradicija, kajti čisto na mestu je, da se enkrat na leto svet spomni na tiste ljudi, ki si s tolikimi žrtvami in tolikim potrpljenjem služijo vsakdanji kruh. Popoldne so se vršile zanimive tekme med ribiški čolni in med motornimi čolni, nakar je bil na trgu koncert pesmi, ki so jih peli na sobotnem festivalu. Zvečer pa je Gradež zažarel v tisočerihih lučih, med katerimi so še posebno žarele ribiške lampare.

virov prehrane in energije. Ameriška razstava bo zato prikazala, kaj vse se skriva v morskih globinah, ki lahko služijo človeku za življenje. Ni dvoma, da bo ta razstava zelo zanimiva.

Modernizacija anagrafske službe

Službo v tržaškem matičnem uradu bodo mehanizirali. Tržaški anagrafski urad namreč zelo zaostaja za drugimi kar se tiče iskanja podatkov ter izdajanja raznih spričeval. Uvedba mehanizacije, ki bo stala kakih 200 milijonov lir, bo omogočila naglejšše reševanje raznih postopkov ter bo pocenila tudi obratovanje, ker se bodo zmanjšali izdatki za uslužbence.

Naraščanje pomorskega prometa

V prvem tromesečju letošnjega leta je dosegel pomorski promet čez Trst nove viške. Ta promet je znašal 1.189.000 ton, lani v istem času pa le 949.000 ton. Je tudi največji za ta čas v vsej zgodovini tržaškega pristaniškega prometa. Prejšnji višek so dosegli leta 1957 z 1.269.000 tonami.

Poroke v Rojanu

Na velikonočni ponedeljek ob devetih sta se poročila v naši cerkvi g. Tomo Hafner iz Dubrovnik in gđ. Elvira Piščanc, ki je več let pela pri cerkvenem zboru. Istega dne ob enajstih sta se poročila v cerkvi Brezn. Srca Marijinega gđ. Marinka Teuerschuh in inž. Franko Piščanc iz Rojana. Oba sta znana po svojem kulturnem delovanju: gđ. Marinka po svojih nastopih na odru in g. Franko po svojih ilustracijah v Mladiki in drugih publikacijah.

Po sledovih kriminalnih romanov

Vse evropsko in tudi svetovno časopisje je zadnje tedne mnogo pisalo o skrivnostni ugrabitvi malega dečka Erica Peugeot, sina bogatega pariškega tovarnarja Rolanda Peugeot, za katerega so ugrabitelji zahtevali in tudi dobili 50 milijonov frankov odkupnine.

Pariški list L'Aurore je v zvezi s to ugrabitvijo objavil presenetljivo vest, da so se ugrabitelji držali točno navodil ameriškega romanopisca Lionela Whiteja v knjigi »Ugrabitev«, ki je izšla leta 1955. L'Aurore je objavil posnetek pisma, ki ga je oče malega Erica našel na kraju ugrabitve in ponatis tipkanega pisma gangsterjev iz Whitejevega romana. Vsak dvom o enakosti obeh pisem je odveč. V romanu se bere: »Dragi gospod Wilton, glejte, kaj boste lahko brali v časopisih v slučaju, da nas prevarate; Janie Wilton, sedemletna deklica, je umrla po groznih mukah, ker so njeni zgledni starši odklonili plačilo pol milijona dolarjev odkupnine in ker so bili preveč klepetavi s F.B.I.. Bodite pametni, gospod Wilton, in sledite dobesedno našim navodilom v pismu. Nimam namena, da bi Vašo malo zaupal negi prijatelja Gina. Gino je sijajen deček, toda nekoliko omejen...«

Pariški ugrabitelj malega Erica pa so pisali: »Dragi gospod Peugeot, glejte kaj bodo pisali časopisi v slučaju, da Vi ne boste izpolnili naših pogojev: mali Peugeot je umrl po strašnem mučenju, ker so njegovi starši odkrekli zahtevano plačilo odkupnine. Nimam namena, da bi Vašega sina zaupal svojemu prijatelju Dedžu. Dedž je sijajen deček, a nekoliko omejen. Bodite uvidni, gospod Peugeot. Izplačajte nam na kraju, ki Vam bo označen, vsoto 50 milijonov težkih frankov (ali 500 tisoč novih frankov). Zlasti Vas opozarjamo, ne govorite o tem s policijo. Bodite pametni, kakor smo mi z Vami z navedeno odkupnino.«

Podobnost resničnega »slučaja Peugeot« in namišljenega »slučaja Wilton« iz Whitejevega romana je skoro dobesedna. Resničnost in fantazija kar tekujeta med seboj. Razlika je le v tem, da medtem ko je v romanu policija o vsem obveščena, se pri resnični ugrabitvi vsi drže strogega molka.

Zdi se, da pri pariški ugrabitvi, kakor v fantaziji romanopisca Whiteja, niso sodelovali resnični kriminalci, temveč ljudje, ki jim je šlo le za denar in pustolovščino. Dobro so morali proučiti roman Lionela, ki se pritožuje, da se je pri ugrabitvi poslužil tudi neke ženske. Ugrabitelji malega Erica so bili zato verjetno izključno samo moški in so se izognili tudi vsem drugim »napakam« navedenih v romanu.

Stari oče malega Erica, Jean Pierre Peugeot pa je kljub prepovedi naznanil policiji ugrabitev nečaka in sicer točno po tednu dni od ugrabitve in po štirih dneh od vrnitve dečka. Jean Pierre je pojasnil, da se je sam odločil za to, ker je sin vezan z besedo, ki jo je dal ugrabiteljem, in je še vedno tudi pod grožnjami maščevanja, če bi vso zadevo naznanil policiji. Pred izročitvijo denarja je stari oče zaznamoval skoro vse številke bankovcev, zato bodo ugrabitelji težko razpečali v Franciji denar, ki so ga prejeli v odkupnino. Policija noč in dan straži hišo, kjer stanuje mali Eric s svojimi starši.

Zdi se, da je bila ugrabitev malega dečka zelo dobro izpeljana, kar znači, da so ugrabitelji prejeli iz Whitejeve knjige najboljše navodila, če jim vsa pariška policija ne more biti kos.

LEPI ANTON (Il bell'Antonio)

Film je posnet po istoimenskem romanu, ki je svojčas dvignil veliko hrupa zaradi delikatnega problema, ki ga obravnava. Zgodba se dogaja v sičskem mestu in nas nekako seznani s tamkajšnjimi običaji in ljudmi. Dva mlada človeka — Anton in Barbara, otroka dveh uglednih in bogatih družin — se poročita, toda po enem letu morajo njun zakon razveljaviti, ker nista nikdar postala mož in žena. Ona se poroči z drugim, on bo na koncu vzel mlado služkinjo Santuzzo, ki pričakuje od njega otroka.

V ponedeljek po beli nedelji pa sta se poročila v rojanski cerkvi gđ. Marija Cesar, učiteljica, in g. Batagelj, učitelj. Njuno zakonsko zvezo je blagoslovil msgr. Lojze Škerl, ki je bil na učiteljsku njun profesor.

Vsem novoporočencem želimo, da bi jim Bog ohranil neskaljeno srečo celo življenje!

Ze iz teh malo besed lahko razumemo, kakšen problem prikazuje film »Lepi Anton«. Čeprav ni v njem skoraj nobenega močnega prizora, je film z moralnega stališča popolnoma nesprejemljiv. Dialogi se vseskozi sučejo okoli ene in iste snovi. Prav poseben odpor čutimo do Antonovega očeta, ki se baha s svojo moškostjo in je zato bolj ponižan kot presenečen zaradi sina, ki po njegovem mnenju »ni moški«. Pri takem, docela negativnem filmu, moremo pričakovati prav tako negativen konec: Anton se bo poročil s Santuzzo in bo tako storil svojo dolžnost; a v srcu bo vedno čutil ljubezen do prve žene, Barbare. Torej od nikoder žarka luči, vse je temno, skoraj tragično. Glavni junak je nesrečen in ostane nesrečen tudi na koncu. Oče, ki je toliko trpel zaradi tega, umre, preden pride na dan »vesela novica«, da pričakuje Santuzza Antonovega otroka.

V zadnjih časih imajo producenti in režiserji navado brskati vedno globlje v intimne človeške odnose in jemati iz tega snov za svoje filme. Delikatne probleme, ki so jih nekaj obravnavale samo knjige, — in so se torej posredovali le omejenemu številu bralcev — danes čim bolj prikazujejo na filmskih platnih. Ni treba posebej omeniti, da so taki filmi absolutno neprimerni za širše občinstvo. Namenjeni bi morali biti le izbranemu številu gledalcev. A umevno je samo na sebi, da je to popolnoma nemogoče: filmov ne izdelujejo zato, da ostanejo v kinotekah, v pouk samo nekaterim, temveč zato, da jih prikazujejo na vseh platnih in da imajo od njih čim več dobička.

Film je prepovedan (escluso).

● ZA DOBRO VOLJO ● ZAKAJ LJUBLJANSKE UNIVERZITETKE TAKO RADE ČITAJO P D

Na obisku pri neki gospe sem naletela na mlado znanko z onstran meje, ki študira na ljubljanskem vseučilišču. Pravkar se je poslavljala.

»Mudi se mi, ker bi rada jutri zgodaj prispela v Ljubljano.«

»Imate gotovo dosti učenja?« sem jo vprašala.

»O, ne preveč, le Primorski dnevnik bi rada dobila v trafiki; če pridem pozno, ga ne dobim več, ker ga sošolke pokupijo.«

»Kako da se pri vas tako zanimate za Primorski dnevnik, ko pa imate polno drugih časopisov?«

»Seveda jih imamo, a horoskopa ne pri-náša nobeden. Le ta nas zanima, za vse ostalo, kar piše Primorski dnevnik, nam ni mar. Dekleta na univerzi pa vse rade čitamo horoskop. Tako točno vse ugame...«

SODNIKOVO MAŠČEVANJE

Mlada učiteljica je s svojim avtom prekoračila križišče, ko je bila v semaforu še vedno rdeča luč. Zaradi tega prestopka je morala naslednji ponedeljek na sodišče. Tam je prosila sodnika, da bi jo hitro odpravil, ker se ji mudi v šolo.

»Tako, vi ste učiteljica,« jo je sodnik resno pogledal. »Vaša navzočnost je končno prinesla uteho neki moji skriti želji. Ze leta in leta si želim, da bi prišla na sodišče kakšna šolska učiteljica. Sedaj« ji je ukazal z gromčim glasom, »sedite tja za tisto mizo in napišite 500-krat: „Ne smem prekoračiti križišča, ko je v semaforu rdeča luč.“«

Tako se je sodnik maščeval za kazni svojih šolskih let.

Dramaturg Marko Praga je dejal: »Idealna žena je tista, ki veruje, da ima idealnega moža.«

DAROVI

Za Marijanišče: Profesorski zbor Ind. tečaja na Opčinah daruje 7.000 lir v spomin pok. Ivana Silvanija. — Bog povrni!

Za Marijin dom v Rojanu: Bizjak D. 2.000; P. J. 1.000; P. N. 1.000; N. N. 5.000; mašni strežnik Jožek 1.000; družina Kompare ob očetovi smrti 3.000 lir. Bog Plačaj!

Za Slov. sirotišče: D. S. 5.000; N. N. 1.000; N. N. Gorica 2.500; David Cej, Gorica 1.000 lir. — Iskren Bog povrni!

Za Alojzijevišče: N. N. Ronki 1.000 lir. Bog povrni!

Radio Trst A

od 1. do 7. maja 1960

Nedelja: 10.00 Prenos maše iz stoln. sv. Justa. — 12.00 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... kronika 7 dni v Trstu. — 16.00 Bartok: 2. sonata za violino klavir. — 17.00 PRAVICA, dramatizirana zgodba v treh dejanjih, igrajo člani S. v Trstu. — 21.00 Pesniki in njih stvaritev OTOKAR BREZINA. — 22.10 Brunel Kvintet.

Ponedeljek: 18.00 Oddaja za najmlajše SKRIVNOSTNI MOZICEK IN STIRIP RESNA DETELJICA. — 19.00 Utrinki znanosti in tehnike. — 19.20 Tri simonične pesnitve - Smetana; Vltava; Sal-Saens; Phaeton; Strauss; Don Juan. 20.30 Mozart: COSI' FAN TUTTE, op. v dveh dejanjih.

Torek: 18.00 Radijska univerza - Osnovodnega kmetijstva - »Reja živine prostem«. — 18.10 Haydn: Koncertna simfonija št. 84 za violino, čelo, obo, fag. in orkester. — 19.00 Sola in vzgoja - »Najvencni ob prazniku dela«. — 19.20 Skladbe Dvoraka in Čajkovskega. — 21.00 Stritarja predavanje - »Spomini kapitla Fullerja«. — 22.00 Umetnost in življenje »Salzburški Neues Festspielhaus«. — 22.00 Klavirske skladbe mladih slovenskih skladateljev.

Sreda: 13.30 Bilo je nekoč... motivi glasbenih pravljic. — 18.00 Z začaranice - »Kometek se je izgubil«. — 18.10 Beethoven: Koncert št. 2 v B duru, op. — 18.40 Ljubljanski vokalni kvartet. 19.00 Zdravstvena oddaja. — 21.00 KRALJINA HARIS, drama v treh dejanjih igrajo člani R. O.

Četrtek: 18.00 Radijska univerza - »Matematika in druge vede«. — 18.10 Koncert pianistke Lee Cartaino Silvestri; Auric. 19.00 Širimo obzorja - »Vojna poseže znanost«. — 21.00 Obletnica tedna - »Političari«. — 21.15 Simfonični koncert orkestra Tržaške filharmonije.

Petek: 18.00 Bližnja in daljna smučišča Smučarji in kopalci. — 18.10 Kavkazski prizori, op. 10. — 18.35 Slovenske vokalne zasedbe. — 19.00 Sestanek s poslušalkami. — 21.00 Umetnost in prireditve v Trstu. 22.00 Znanost in tehnika - »Titan, kovina bodočnosti«. — 22.15 Koncert violinista T. Jana Bravničarja, pri klavirju Gojmir Demšar.

Sobota: 13.30 Dobrodošle! Plošče po v oddaji. — 15.00 Koncert operne glasbe. — 16.00 Dante Alighieri: Božanska komedija - »Vice« - 24. spev — 16.25 Skladbe za violino in klavir. — 18.00 Radijska univerza: Kemija razkriva zlorabe živila - »Nekaj besed o mesnih izdelkih«. — 18.30 Iz slovenske folklorne. — 19.00 Pisane balončki, radijski tednik za najmlajše. — 20.40 Zbor Vinko Vodopivec. — 21.00 PROSTITUTE, CE MOTIM, preiskave inšpektorja Belgarba - tretja zgodba - »Poraz na vsej črti« - igrajo člani R.O.

OBVESTILA

SOLSKO SKRBNISTVO v Trstu sporoča: Rok za vlaganje prošelj za začasná mesta in suplence na osnovnih šolah slov. učnim jezikom poteče 30. aprila 1960.

MARIJINE PESMI. Slovenski komponist P. Vendelin Spendov, ki živi v Ljubljani, je izdal zbirko Marijinih pesmi za glasbeni zbor in orgle.

Lepo zbirko toplo priporočamo vsem cerkvenim zborom. Zbirko dobite pri pravi K. G. v Gorici za ceno L 200.

SMARNICE PRI SV. IVANU. Kakor vsako leto se bo tudi letos vršila smarnična pobožnost v cerkvi sv. Ivana. Začetek 8^h zvečer.

OPOZARJAMO goriške romarje za München, ki nimajo osebnega potnega lista, naj pravočasno poskrbijo za potovalno dovoljenje za v Nemčijo potom izkaznice. V poletnih mesecih bo na kvesturi vedno več prošelj in se bo zato rešitev prošelj zavlekla tudi na dva meseca.

MEHANIČNA DELAVNICA TREVISAN Gorica, ulica XX. Septembra 7 - 18.00 vajuca od 14.15 let.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpa trgovski L 20, osmrtnice L 30, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik Tiska tiskarna Budin v Gorici

KMEČKA BANKA - GORICA

GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

BANKA POOBLASCENA OD BANCA D'ITALIA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, hranilne vloge, posojila, inkaso — in skonto menic, posli z inozemstvom, itd.) —